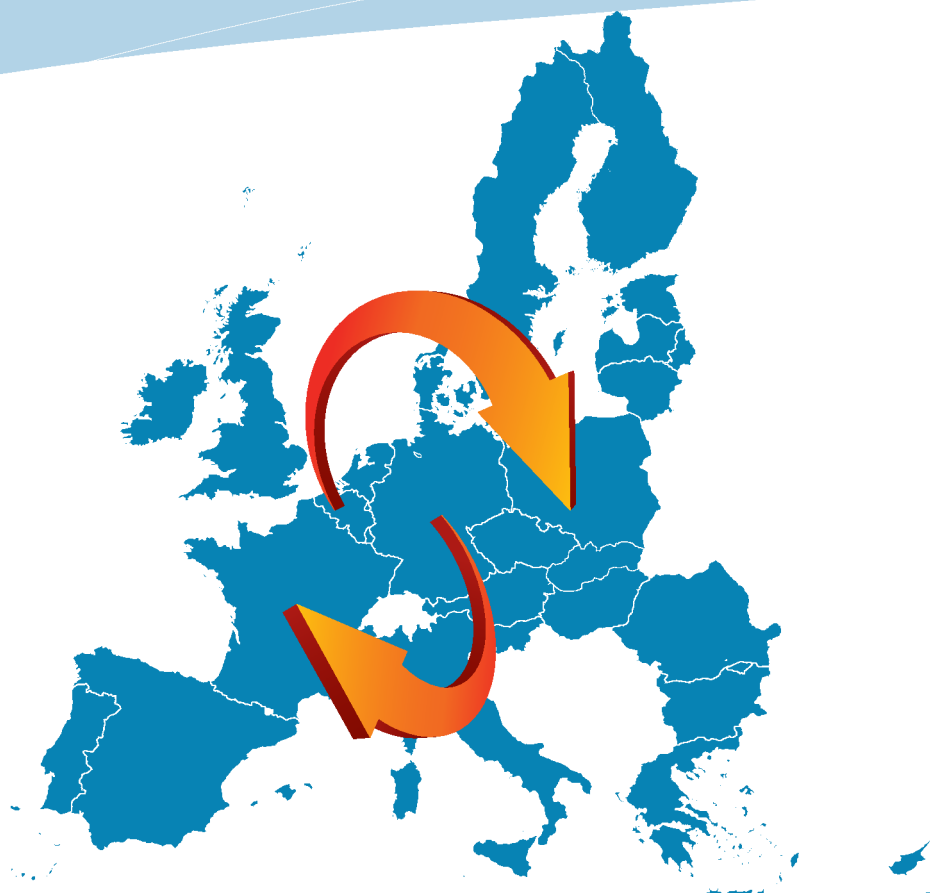

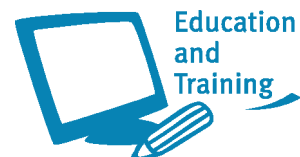

Education and Culture

Uporaba sistema ECVET za geografsko mobilnost

II. DEL PRIROČNIKA ZA UPORABNIKE ECVET

Education
and
Training

Spis 2011.3481			
Uporaba sistema ECVET za geografsko mobilnost – II. del priročnika za uporabnike sistema ECVET			
Langue	Numéro de catalogue	ISBN-13	DOI
EN	NC-30-11-127-EN-N	978-92-79-20236-0	10.2766/15632

Evropski kreditni sistem za poklicno izobraževanje in usposabljanje

ECVET

Uporaba sistema ECVET za geografsko mobilnost

II. DEL PRIROČNIKA ZA UPORABNIKE SISTEMA ECVET

Education and Culture

EVROPSKA KOMISIJA

Izobraževanje in kultura

Vseživljenjsko učenje: Politike in program

Strokovno usposabljanje; Leonardo da Vinci

Ta dokument je pripravila skupina uporabnikov ECVET, odobren pa je bil na srečanju skupine uporabnikov ECVET 11. maja 2011.

Je del serije dokumentov z navodili in obvestili, ki sestavljajo priročnik za uporabnike sistema ECVET.

Če želite podrobnejšo razlago konceptov, načel in postopkov ECVET, si oglejte drug element priročnika za uporabnike sistema ECVET, ki nosi naslov: *Kako bolje spoznati ECVET – Vprašanja in odgovori*¹.

Pri pripravi osnutka dokumenta so sodelovali naslednji predstavniki skupine uporabnikov:

Hanna Autere (Finski državni odbor za izobraževanje), Mounir Baati (Evropska fundacija za usposabljanje), Sonja Baron (Bundesministerium für Bildung und Forschung - Nemčija), Alain Bultot (Ministère de l'enseignement obligatoire, Communauté française – Belgija), Gabriela Ciobanu (Državni center za tehniško in poklicno izobraževanje in usposabljanje - Romunija), Sibilla Drews (Nationale Agentur Bildung für Europa beim Bundesinstitut für Berufsbildung - Nemčija), Maja Leena Lampinen (Västra Götalandsregionen), Isabelle le Mouillour (Cedefop), Jos Noessen (Ministère de l'Éducation Nationale et de la Formation Professionnelle), Richard Maniak (Ministère de l'éducation nationale – Francija deluje v imenu podporne ekipe ECVET Support team), Anne Potters (CINOP v imenu ECVET tematskih mrež programa državnih agencij za vseživljenjsko učenje), Brigitte Trocmé (Ministère de l'éducation nationale – Francija), Christian Sperle (UAPME – Evropsko združenje obrti, malih in srednje velikih podjetij).

Skupino je podprlo podjetje GHK Consulting iz Bruslja (Daniela Uličná, Anette Curth). Koordinacija: Erik Hess (Evropska komisija, DG EAC). Maj 2011.

Vsebina

1 Uvod	6
2 ECVET in geografska mobilnost	8
2.1 Učenje mobilnosti z uporabo sistema ECVET	8
3 Faze uporabe sistema ECVET za organizirano mobilnost	10
3.1 Pred mobilnostjo	11
3.2 V obdobju mobilnosti	15
3.2 Po obdobju mobilnosti	16
Priloga A: Vloge pristojnih institucij ECVET	19
Priloga B: Seznam za preverjanje za uporabo sistema ECVET za nadnacionalno mobilnost	20
Priloga C: ECVET za mobilnost v praksi	21

1 Uvod

Evropski kreditni sistem za poklicno izobraževanje in usposabljanje (ECVET) je tehnični okvir za prenos, prepoznavo in – kjer je to primerno – za akumulacijo posameznikovih učnih izidov z namenom **pridobivanja izobrazbe**. Orodja in metodologijo sistema ECVET sestavljajo opis kvalifikacij v smislu rezultatov učnih **enot** s povezanimi kreditnimi **točkami**, **postopek prenosa in akumulacije** ter dodatni dokumenti, kot so **učni dogovori**, **prepisi ocen** in priročniki za uporabnike sistema ECVET.

Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta²

Izvajanje sistema ECVET ima dva širša cilja:

- podpiranje mobilnosti evropskih državljanov
- omogočanje vseživljenjskega učenja

Ta dokument se nanaša na uporabo sistema ECVET za geografsko mobilnost, še posebej na mobilnost, ki je organizirana kot element izobraževalne poti in poti usposabljanja učečih.

Pričakujemo, da bo sistem ECVET za namen podpiranja mobilnosti izboljšal možnosti za **prepoznavo učnih izidov** in na ta način **udeleženi** omogočil **nadgradnjo znanja, pridobljenega** v tujini, v drugačni ustanovi ali v drugačnih situacijah. Z drugimi besedami, po zaslugi sistema ECVET bi morala **celostna integracija mobilnosti v učne poti učečih** postati lažja, znanje, pridobljeno v tujini pa bolje opaženo in prepoznavno. Uspeh sistema ECVET bo odvisen od razvoja **vzajemnega zaupanja** med pristojnimi institucijami.

Sistem ECVET temelji na naboru tehničnih komponent, ki so podprte z **uporabo učnih izidov**. Tehnične komponente, ki so navedene v tem dokumentu, so določene v priporočilih ECVET in nadalje razdelane v dokumentu z naslovom *ECVET Vprašanja in odgovori*³. Razmerje med tehničnimi komponentami ECVET in cilji ECVET je sistematično prikazano na sliki 1.

² Glejte <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0011:0018:EN:PDF>

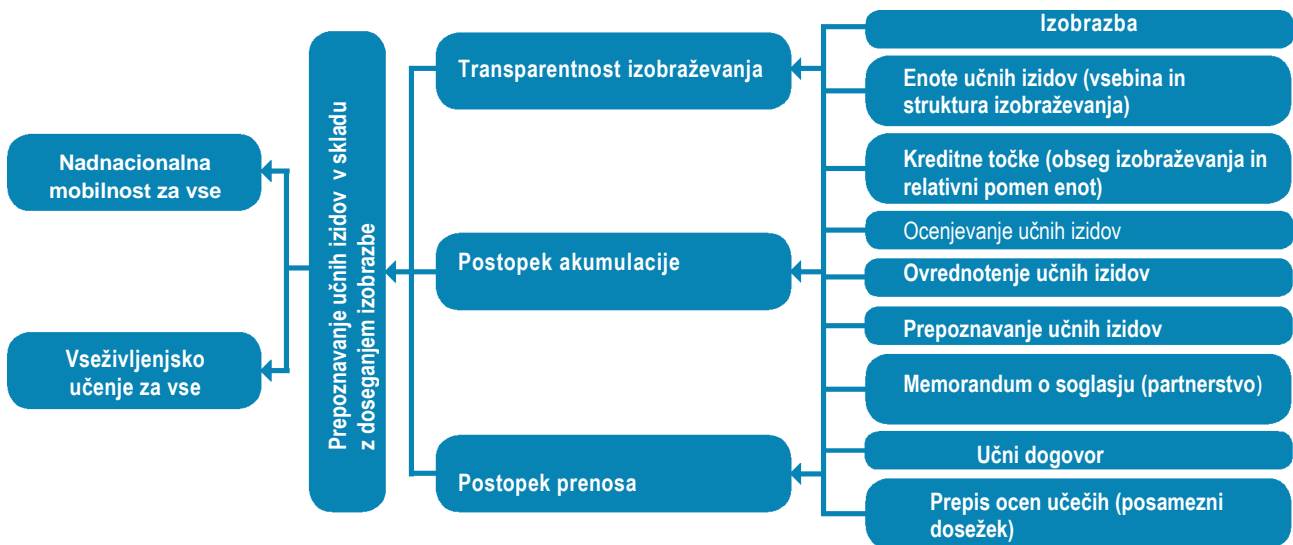
³ Dokument je dostopen na spletni strani: http://www.ecvet-team.eu/sites/default/files/ecvet_qna_web_21_04_2010_1.pdf

Slika 1 | Cilji in tehnične komponente sistema ECVET

Kateri so splošni cilji sistema ECVET?

Kako ECVET prispeva k mobilnosti in vseživljenjskem učenju

Tehnične komponente ECVET

Pričujoči priročnik

Pričujoči priročnik nagovarja pristojne institucije in ustrezne organizacije za širjenje informacij in znanja, ki želijo uporabiti ECVET za mobilnost v svojih izobraževalnih sistemih. Zaradi različne strukture izobraževalnih sistemov in delitve odgovornosti med interesnimi skupinami po Evropi, se razumevanje »katera institucija« je pristojna za ECVET, zelo razlikuje. Nabor institucij in organov, ki se lahko vključijo, zajema ministrstva in druge državne ustanove, socialne partnerje, zbornice in predstavnike sektorjev, kakor tudi izvajalce izobraževanja in usposabljanja.

Ta priročnik je napisan z namenom pojasnitve vloge sistema ECVET pri spodbujanju nadnacionalne mobilnosti učečih. Predstavlja nekatere možne scenarije za uporabo sistema ECVET v danem kontekstu in ni zasnovan kot priročnik, ki postopno razlaga, kaj je potrebno narediti za izvajanje sistema ECVET za mobilnost. Namesto tega si ECVET prizadeva spodbuditi mobilnost s pomočjo razlage dodane vrednosti in potenciala uporabe sistema ECVET za mobilnost. Gre za del serije dokumentov, ki tvorijo »priročnik za uporabnike sistema ECVET«. Bolj pragmatična dokumentacija, kot so na primer memorandum o soglasju ali učni dogovori, bo postopno na voljo izvajalcem poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter drugim interesnim skupinam, ki so konkretno vključene v projekte mobilnosti ECVET.

Ta priročnik konceptualno predstavlja celotno sliko mobilnosti ECVET. V praksi lahko interesne skupine, ki se vključijo v mobilnost ECVET, potencialno napredujejo v večih korakih, kar je povsem v skladu s fleksibilno in postopno naravo sistema ECVET.

Dokument vsebuje:

- razlago koristi ob uporabi sistema ECVET za organizirano geografsko mobilnost učečih (poglavje 2),
- razlago ključnih vprašanj, ki jih moramo upoštevati ob organizaciji mobilnosti z uporabo sistema ECVET v različnih fazah postopka mobilnosti (poglavje 3),
- tabelo, ki prikazuje vloge pristojnih institucij za uporabo sistema ECVET (priloga A). Pomembno je, da osebe, ki se vključujejo v uporabo sistema ECVET v nadnacionalnem kontekstu, dobro razumejo, »katera je njihova naloga« v partnerskih sistemih. Za pojasnitev teh vlog lahko uporabimo dano tabelo.
- seznam za preverjanje z zadevami in vprašanji, o katerih moramo razmisliti pred, med in po obdobjih mobilnosti ob uporabi sistema ECVET (priloga B).
- dva primera o izkušnjah učečih se preko sistema ECVET v danem kontekstu (priloga C). Gre za resnična primera, izbrana iz projektov, ki jih je financiral program vseživljenjskega učenja ob testiranju sistema ECVET.

2 ECVET in geografska mobilnost

Znatno povečanje nadsionalne mobilnosti učečih in učiteljev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter prepoznavna znanja, veščin in sposobnosti, ki so jih pridobili v tujini, bo pomemben izziv za prihodnost.

Bruges Communiqué o povečanem evropskem sodelovanju v poklicnem izobraževanju in usposabljanju⁴

Medtem, ko se mobilnost v poklicnem izobraževanju in usposabljanju že odvija, je politična ambicija Evrope znatno povečati obseg ter trajanje mobilnosti. Razvoj učne mobilnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju pomeni postavitve niza podpornih aktivnosti, prilagojenih ciljni skupini učečih v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, med drugim vključno z: učenjem jezika, ustvarjanjem priložnosti za financiranje ter drugimi pripravljalnimi in spremnimi ukrepi. Prepoznava izobrazbe in transparentnost dosežkov učečih v tujini sta ključnega pomena za mobilnost in poklicno izobraževanje in usposabljanje. Sistem ECVET je zasnovan kot eden izmed evropskih instrumentov za izboljšanje te prepoznavne in transparentnosti (druga podobna instrumenta sta, na primer, Evropski kvalifikacijski okvir ali Europass).

2.1 Učenje mobilnosti z uporabo sistema ECVET

Sistem ECVET podpira valorizacijo učne mobilnosti, **saj**:

- **pristop na podlagi učnih izidov** omogoča boljše razumevanje in primerljivost kvalifikacij in učnih dosežkov po državah. V okviru sistema ECVET za učno mobilnost so učni rezultati, za katere pričakujemo, da jih bo učeči dosegel v tujini, jasno dogovorjeni med partnerskimi institucijami in navedeni v učnem dogovoru. Posledično imajo vsi, vključno z domačo institucijo, gostiteljsko institucijo in učečim, enotno razumevanje ciljev mobilnosti. Po udeležbi na ustreznih izobraževalnih dejavnostih učeči pridobijo pričakovano znanje, veščine in sposobnosti, ki so ocenjene. Učni izidi, ki so jih dosegli v tujini, so dokumentirani v prepisu ocen in na ta način vidni.

⁴ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bruges_en.pdf

- se **ovrednotenje in prepoznavanje učnih izidov** nahajata v okviru **vzajemnega zaupanja** med partnerskimi institucijami.

Obdobja mobilnosti posameznikov so določena v širšem okviru sporazumov. Partnerske institucije ustvarijo pogoje za nemotene izmenjave učečih in razvijejo vzajemno zaupanje. Dogovorijo se tudi o pogojih, pod katerimi bodo kreditne točke učečega (t.j. ocenjeni učni izidi), ki jih je le-ta dosegel v tujini, ovrednotene in prepoznane. Ti dogovori so formalizirani v memorandumih o soglasju.

ECVET lahko ponudi različne oblike ovrednotenja in prepoznave učnih izidov učečega, npr.:

- dodelitev kreditnih točk na enoto(e) zadevnih učnih izidov,
 - izvzetje iz ocenjevanja ali dela ocenjevanja,
 - prepis učnih izidov, doseženih v tujini, v prepisu ocen učečega,
 - dodelitev dodatnih kreditnih točk k običajnemu dosežku učečega;
- **Integracija mobilnosti v učne poti.**

Z uporabo sistema ECVET bodo vse interesne strani (učeči, delodajalci, izvajalci izobraževanj in usposabljanj) pridobili jasnejše razumevanje in dokaze o dodani vrednosti učenja v partnerski instituciji. ECVET lahko izboljša ovrednotenje in prepoznavanje tako ključnih kompetenc (kot je npr. znanje tujega jezika), kot tudi bolj tehničnih veščin in sposobnosti.

Učeči bodo imeli priložnost, da obogatijo svojo učno pot s pridobivanjem znanja, veščin in sposobnosti v tujini, ki jih v domači instituciji ne bi imeli priložnosti doseči (npr. zaradi razlik v uporabljenih tehnologijah ali zaradi različnosti izdelkov).

ECVET lahko pomaga tudi izvajalcem poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri odzivanju na določene potrebe trga dela tako, da pošlje učeče v tujino za pridobitev znanja v okviru učnih enot, ki jih sami ne morejo izvesti (npr. zaradi investicije, ki bi bila potrebna za nakup tehnologije). Iz istih razlogov lahko izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja privabijo nove učeče iz tujine.

Kaj pomeni uporaba sistema ECVET za nadnacionalno mobilnost?

Povedano na kratko, uporaba sistema ECVET za nadnacionalno mobilnost pomeni, da:

- pristojna institucija (gostiteljska institucija) v eni državi ocenjuje doseganje učnih izidov učečega (kot so določeni v učnih enotah) in zagotovi dokazila o izidih ocenjevanja (pisna izjava o izidih ocenjevanja ali pa npr. ocenjevalna tabela);
- pristojna institucija (domača institucija) v drugi državi ovrednoti in prepozna kreditne točke za enote učnih izidov; učnim izidom so dodeljene kreditne točke ECVET, ki jih učeči lahko doda točkam, potrebnim za doseganje določene izobrazbe; Enota(e) učnih izidov je (so) zabeležena(e) v prepisu ocen učečega.

Za organizirano mobilnost (npr. ko učeči odide v tujino v okviru dogovora med institucijami) je postopek izveden v okviru memorandumu o soglasju, ki ga podpira individualni učni dogovor. Tako se pristojne institucije vnaprej dogovorijo o učnih izidih, ki jih je treba doseči, ocenjevanju, postopkih vrednotenja in prepoznavanja. Tako spodbujajo prepoznavanje kreditnih točk.

3 Faze uporabe sistema ECVET za organizirano mobilnost

V tem poglavju so opisana poglobljena vprašanja, ki jih moramo upoštevati ob uporabi sistema ECVET za mobilnost glede na tri poglobljene faze: pred, med in po mobilnosti. Te faze so povzete na sliki 2.

Sprva se morda zdi, da je ECVET kompleksen instrument, saj je potrebno vložiti veliko dela v pripravljalsko fazo (t.j. v fazo pred mobilnostjo). Za uravnoteženje tega dojemanja kompleksnosti, si je potrebno zapomniti, da:

- je pripravljalska faza potrebna, da lahko zagotovimo učečemu ovrednotenje in prepoznavo ter posledično akumulacijo doseženega znanja, veščin in sposobnosti ob vrnitvi iz tujine. To fazo je mogoče šteti kot del postopka zagotavljanja kakovosti.
- postane pripravljalska faza, ko je partnerstvo vzpostavljeno in sprejet memorandum o soglasju, veliko enostavnejša;
- se - medtem, ko se med partnerji postopoma razvija vzajemno zaupanje - le ti bolje seznanijo z drugimi izobraževalnimi sistemi in njihovimi omejitvami; razjasnijo se priložnosti za sodelovanje in vse tri faze postanejo bistveno lažje.

Opomba: Besedilo pogosto omenja razliko med **domačo** in **gostiteljsko institucijo**. V kontekstu organizirane nadnacionalne mobilnosti je:

- domača institucija tista, v katero je učeči redno vpisan in na kateri pridobiva redno izobrazbo.
- gostiteljska institucija pa je institucija, na kateri učeči preživlja obdobje mobilnosti.

Slika 2 | Ključna vprašanja, ki jih moramo upoštevati pred, med in po mobilnosti ob uporabi sistema ECVET

ECVET pred mobilnostjo

- Vzpostavitev partnerstva
- Podpis memoranduma o soglasju
- Določitev enot(e) učnih izidov za mobilnost
- Dogovor o ocenjevanju učnih izidov
- Razjasnitev, kako bodo učni izidi ovrednoteni in prepoznani
- Podpis učnega dogovora

ECVET med mobilnostjo

- Zagotavljanje učnih dejavnosti, ki pripravljajo na učne izide, določene v učnem dogovoru
- Ocena učnih izidov, ki jih je učeči dosegel
- Zagotavljanje dokazil o izidu ocenjevanja učečega (vključno s prepisom ocen)

ECVET po mobilnosti

- V skladu z memorandumom o soglasju in z ucnim dogovorom:
- Ovrednotenje kreditnih točk učečega, doseženih v tujini
- Prepoznavo kreditnih točk učečega, doseženih v tujini

3.1 Pred mobilnostjo

ECVET pred mobilnostjo

- Vzpostavitev partnerstva
- Podpis memoranduma o soglasju
- Določitev enot(e) učnih izidov za mobilnost
- Dogovor o ocenjevanju učnih izidov
- Razjasnitev, kako bodo učni izidi ovrednoteni in prepoznani
- Podpis učnega dogovora

To poglavje govori o vidikih izvedbe sistema ECVET, ki jih moramo upoštevati pred dejansko izvedbo mobilnosti. Ukrepe morajo izvesti izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja (ki so lahko šole ali podjetja za usposabljanje) v sodelovanju s pristojnimi institucijami, odgovornimi za ovrednotenje in prepoznavo učnih izidov mobilnih učečih (narava teh institucij je odvisna od izobraževalnega sistema).⁵

3.1.1 Vključevanje potrebnih pristojnih institucij

»Pristojna institucija« pomeni institucijo, ki je odgovorna za oblikovanje in podeljevanje kvalifikacij ali za prepoznavo enot ali drugih funkcij, povezanih s sistemom ECVET, kot npr. dodeljevanje kreditnih točk ECVET kvalifikacijam in enotam, ocenjevanje, ovrednotenje in prepoznavanje učnih izidov v skladu s pravili in praksami sodelujočih držav.

Priporočilo ECVET

Uporaba sistema ECVET temelji na določenem številu postopkov, kot je identifikacija in opis enot učnih izidov (vključno z opisi v smislu kreditnih točk ECVET), ocena učnih izidov in odločitve v zvezi z ovrednotenjem in/ali prepoznavo kreditnih točk učečega. Glede na to, kako je izobraževalni sistem organiziran, so lahko v različne vidike teh postopkov vključene različne organizacije.

'Pokrajine pristojnih institucij', ki uporabljajo sistem ECVET, se po Evropi zelo razlikujejo. V nekaterih izobraževalnih sistemih imajo izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja visoko raven avtonomije in se lahko odločajo o prepoznavi kreditnih točk učečega iz tujine. V drugih izobraževalnih sistemih mora take odločitve sprejeti – ali potrditi – drugi tip pristojne institucije, npr. državna/regionalna ustanova, zadolžena za dano kvalifikacijo, ali pa organizacija, ki predstavlja gospodarski sektor (npr. zbornica, panožna organizacija).

⁵ Upoštevajte, da ni enotnega zaporedja korakov, potrebnih za vsako fazo. Na primer, če bo partnerstvo oblikovano v bližnji prihodnosti, je mogoče memorandum o soglasju podpisati tudi kasneje.

Organizacije, zainteresirane za razvijanje partnerstev, lahko oblikujejo jasno razumevanje o tem, kako so kompetence za različne funkcije sistema ECVET razporejene preko izobraževalnega sistema, v katerem delujejo, s pomočjo naslednjih vprašanj:

- Kdo in pod kakšnimi pogoji ima pristojnost za:
 - definiranje in/ali opis (enot) učnih izidov – vključno z »enotami za mobilnost«
 - dodeljevanje kreditnih točk ECVET ter z uporabo katere metode
 - ocenjevanje učnih izidov
 - vrednotenje in prepoznavanje kreditnih točk ECVET iz tujine
- S kakšno mero prožnosti je mogoče prepoznati kreditne točke – v smislu primerljivosti ali razlik med učnimi izidi iz gostiteljske institucije in tistimi v izobraževalnem standardu v domači državi?
- Na kakšen način je treba izvesti in dokumentirati ovrednotenje in prepoznavo kreditnih točk, doseženih v tujini?

V mnogih izobraževalnih sistemih obstajajo pravila o prenosu učnih izidov v okviru države z ene institucije na drugo, z enega tipa izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja na drugega, ali pa z neformalnega učnega konteksta na formalni kontekst z namenom pridobitve izobrazbe. Ta pravila lahko tvorijo osnovne strukture, na podlagi katerih je mogoče postaviti pravila za prepoznavanje kreditnih točk v okviru izvajanja sistema ECVET.

Pri ugotavljanju, kdo je zadolžen za posamezen element sistema ECVET, vam je lahko v pomoč tabela s funkcijami izobraževalnih sistemov in funkcijami, povezanimi s sistemom ECVET (priloga A).

3.1.2 Razvijanje partnerstev ECVET in vzpostavljanje vzajemnega zaupanja

Predpogoj za uporabo sistema ECVET v okviru organizirane mobilnosti je vzpostavitev partnerstva. To partnerstvo mora združevati pristojne institucije, ki izpolnjujejo naslednje funkcije:

- določitev enot(e) učnih izidov, primerne(ih) za mobilnost,
- posredovanje programa/učnih dejavnosti izobraževanja in usposabljanja, ki pripravljajo na enoto(e) učnih izidov, na katere se mobilnost nanaša;
- ocenjevanje, ali so učeči dosegli pričakovane učne izide;
- ovrednotenje in prepoznavanje kreditnih točk učečih ob njihovi vrnitvi na domačo institucijo;

Partnerstvo za mobilnost ECVET je mogoče formalizirati z memorandumom o soglasju (MOU).

Memorandum o soglasju je sporazum med pristojnimi institucijami, ki postavlja okvir za prenos kreditnih točk. Z navajanjem vzajemnega sprejemanja statusa in postopkov vključenih pristojnih institucij formalizira partnerstvo ECVET. Prav tako vzpostavlja postopke partnerstva za sodelovanje

Kako bolje spoznati ECVET: Vprašanja in odgovori

Memorandum o soglasju je sporazum, v okviru katerega so podpisani podrobnejši posamezni dogovori (učni dogovori) za specifične izmenjave mobilnosti. Memorandum o soglasju določa strukture in načela, na podlagi katerih bodo partnerstva delovala. Določa tudi, pod kakšnimi pogoji bodo ovrednotene in prepoznane kreditne točke učečega, dosežene v partnerskih institucijah (izobraževalnih sistemih). **Zasnovan mora biti tako, da velja za določeno časovno obdobje**, ne da bi ga bilo treba spreminjati vsakokrat, ko se spremenijo pogoji določenega obdobja mobilnosti.

Memorandum o soglasju lahko razvijejo mreže pristojnih institucij iz različnih držav/sistemov, lahko pa so tudi bilateralni. To je odvisno od potreb in ambicij partnerstva. **Čeprav je vzpostavitev memoranduma za primere organizirane mobilnosti o soglasju priporočljiva, lahko zadevne institucije, ki že imajo zaupanje v postopke nasprotne strani in so pristojne za prepoznavo kreditnih točk brez soglasja druge institucije, neposredno uveljavijo izmenjave z uporabo učnega dogovora.**

Nekaj primerov memoranduma o soglasju je na voljo na spletni strani poskusnih projektov ECVET⁶.

3.1.3 Dogovarjanje o učnih izidih za obdobje(a) mobilnosti

Partnerstvo in memorandum o soglasju vzpostavljata splošne pogoje za prepoznavo učnih izidov, doseženih v tujini.

Da je partnerstvo pripravljeno za izvajanje, se moramo dogovoriti o vsebini (enoti(ah) učnih izidov) za vsako specifično obdobje mobilnosti.

Dogovor o vsebini določenega obdobja mobilnosti je sklenjen med domačo in gostiteljsko institucijo. V tem koraku se instituciji dogovorita, česa se bo učeči v tujini učil in kako bodo učni izidi integrirani v kvalifikacije učečega. Z drugimi besedami, dogovorita se o učnih izidih, o ustrezni enoti/enotah, ki jih bo učeči dosegel med mobilnostjo **ter na kakšen način bodo kreditne točke učečega za te enote prepoznane** v domači instituciji.

Narava enot učnih izidov v splošnem temelji na izobraževalnem sistemu, ki ga uporablja domača institucija. Možne so tri glavne alternative:

1. Izobraževalni sistem bodisi že uporablja enote učnih izidov, tako da bodo **kreditne točke, pridobljene med mobilnostjo, ustrezale polni enoti** (ali več enotam) ali pa delu enote. Posledično je kreditna točka, pridobljena med mobilnostjo, ob vrnitvi učečega lahko prepoznana kot polna enota ali kot del enote; ali
2. Izobraževalni sistem ne uporablja enot oz. obstoječih enot ni mogoče uporabiti za namene mobilnosti. Ker, na primer, obstoječe enote vsebujejo preveč učnih izidov, ali pa so le-ti preveč kompleksni, da bi jih učeči lahko dosegel v kratkem obdobju mobilnosti – to je odvisno tudi od trajanja mobilnosti in od predispozicij učečega. V takem primeru je mogoče (če to dovoljujejo pravila izobraževalnega sistema za izvedbo sistema ECVET) **ustvariti »enote za mobilnost«⁷** posebej za namen partnerstva mobilnosti. V sistemih, ki ne uporabljajo enot, se lahko »enote za mobilnost« nanašajo na nekatere učne izide celotne izobrazbe.
3. Tretja možnost pa pride v poštev v primerih, ko so enote, pridobljene v tujini, prepoznane kot dodatne kreditne točke (poleg izobrazbe, ki jo pridobiva učeči).

Ne glede na izbrani pristop (z uporabo obstoječih enot ali z razvojem »enot za mobilnost«), je pomembno, da **partnerji za vsako specifično mobilnost:**

- **identificirajo enoto učnih izidov**, ki jo lahko učeči dosežejo v času mobilnosti,
- **opišejo učne izide**, za katere se pričakuje, da jih bo učeči v tujini dosegel;
- zagotovijo, da **je mogoče doseči učne izide v tujini** in da bo gostiteljska institucija učečemu zagotovila sodelovanje v primernih učnih dejavnostih, ki ga bodo pripravile na doseganje teh izidov;
- zagotovijo, da **je kreditne točke za to enoto mogoče prepoznati**, ko se učeči vrne v domačo institucijo.

Opomba: Ob uporabi izobraževanja in enot učnih izidov ECVET, jele-te potrebno opisati z uporabo kreditnih točk ECVET. Kreditne točke ECVET zagotavljajo dodatne informacije o izobraževanju in enotah učnih izidov. Opisujejo namreč obseg izobrazbe kot tudi relativni pomen enot glede na celotno izobrazbo.

V kontekstu nadnacionalne mobilnosti učečih nudijo kreditne točke ECVET učečim informacije o tem, kako se enota (e) učnih izidov, ki jih bodo dosegli v tujini, navezuje(jo) na izobrazbo, ki jo pridobivajo. Prav tako omogočajo vidnost doseganja enote, saj so kreditne točke ECVET navedene v prepisu ocen učečega, kjer so učni izidi ovrednoteni in prepoznani.

⁶ <http://www.ecvet-projects.eu/Toolbox/ToolboxList.aspx?id=16>

⁷ Če želite izvedeti več o izkušnjah v poskusnih projektih ECVET za ustvarjanje enot za mobilnost, si lahko ogledate dokument, ki je bil napisan v okviru dejavnosti sodelujočih v projektu. Uporabne smernice 'Enote rezultatov učenja za ECVET v kontekstu geografske mobilnosti v okviru partnerstev: <http://www.ecvet-projects.eu/Documents/Guidelines%20on%20units%20for%20ECVET%20-%20geographical%20mobility.pdf>

3.1.4 Dogovor o ocenjevanju učnih izidov

V času mobilnosti vsak učeči pridobiva znanje, veščine in sposobnosti, o katerih sta se dogovorili domača in gostiteljska institucija. Ob zaključku obdobja mobilnosti (ali v obdobju mobilnosti) bodo doseženi učni izidi ocenjeni in dokumentirani.

Da je mogoče kreditne točke učečega ob vrnitvi v domačo institucijo prepoznati, se morata domača in gostiteljska institucija dogovoriti o ocenjevanju in se prepričati, da zaupata pristopu ocenjevanja, ki ga uporablja gostiteljska institucija. Predvsem se morata dogovoriti o naslednjih zadevah:

- **Kdo bo ocenjeval učečega, na kakšen način bodo učni izidi doseženi in v kakšnem kontekstu** (vključno z lokacijo)? Ni nujno, da so profil ocenjevalca, metoda ocenjevanja in kontekst ocenjevanja v obeh sistemih enaki. Pomembna pa sta dogovor o točkah ter soglašanje partnerjev o tem, da pristop k ocenjevanju, ki ga uporablja gostiteljska institucija, zadovoljuje zahteve (npr. v smislu zagotavljanja kakovosti) sistema, ki ga uporablja domača institucija.
- **Kdaj bo potekalo ocenjevanje?** To je povsem praktičen podatek, pomembno pa je, da so učeči, institucija, ki ga sprejme in domača institucija obveščeni o času in kraju ocenjevanja. Učeči morajo vedeti tudi, na kakšen način bodo ocenjeni – še posebej, če se ta način razlikuje od načina ocenjevanja, ki ga uporablja njihova domača institucija.
- **Kateri postopki bodo zagotovili kakovost ocenjevanja?** Zagotavljanje kakovosti ocenjevanja zagotovi, da je učeči obravnavan pravično in da je rezultat ocenjevanja veljaven in zanesljiv. Pomanjkanje zagotavljanja kakovosti pa lahko spodkoplje zaupanje v ocenjevanje, ki je bilo opravljeno v tujini, ter na ta način ogrozi možnosti za vrednotenje in prepoznavanje.
- **Na kakšen način bodo izidi ocenjevanja zabeleženi v prepisu ocen učečega?** Dokazila o doseganju učnih izidov učečega so temelj za vrednotenje in prepoznavanje. Že pred mobilnostjo je potrebno razjasniti, na kakšen način bodo dokumentirani.

Vsak izobraževalni sistem ima lastna pravila glede ovrednotenja in prepoznavanja kreditnih točk, pridobljenih v obdobju mobilnosti. Pomembno pa je že pred mobilnostjo **učečemu razložiti, v kakšni obliki bosta potekala ovrednotenje in prepoznavanje.**

3.1.5 Priprava in podpis učnega dogovora

Učni dogovor skleneta pristojni instituciji, ki sta vključeni v postopek usposabljanja in ovrednotenja, ter učeči v okviru memoranduma o soglasju.

Priporočilo ECVET

Učni dogovor definira pogoje za mobilnost vsakega učečega posebej. Povedano drugače, dogovor za specifično obdobje mobilnosti določa, katere enote učnih izidov bo učeči dosegel v tujini, kako in kdaj bodo rezultati ocenjeni in kako bo(do) enota(e) prepoznana(e). Nekaj primerov učnega dogovora je na voljo na spletni strani poskusnih projektov⁸.

Učni dogovor lahko spremlja dopolnilo certifikata Europass, ki predstavlja učne izide v okviru izobrazbe, ki jo pridobiva učeči.

Opomba: Če so pogoji za mobilnost za skupino učečih enaki, je mogoče uporabiti enako besedilo (v učnih dogovorih) za vse učeče v tej skupini. Vsak učeči pa mora prejeti in podpisati učni dogovor, ki se nanaša posebej nanj.

⁸ <http://www.ecvet-projects.eu/Toolbox/ToolboxList.aspx?id=16>

3.2 V obdobju mobilnosti

ECVET med mobilnostjo

Zagotavljanje učnih dejavnosti, ki pripravljajo na učne izide, določene v učnem dogovoru

Ocena učnih izidov, ki jih je učeči dosegel

Zagotavljanje dokazil o izidu ocenjevanja učečega (vključno s prepisom ocen)

V obdobju mobilnosti si učeči prizadeva pridobiti znanje, veščine in sposobnosti, za katere se pričakuje, da jih bo v tujini pridobil. V fazi dejanske mobilnosti je treba obravnavati nekaj vprašanj.

3.2.1 Učeči sodeluje v učnih dejavnostih, ki se nanašajo na enoto(e), ki jo (jih) želi pridobiti

Osebe v gostiteljski instituciji se mora zavedati pogojev mobilnosti učečega iz tujine. Pomembno je, da učeči sodeluje v dejavnostih, ki ga pripravljajo na učne izide, definirane v opisu zadevne enote.

Ne glede na to, ali gre za šolo s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ali pa za podjetje, **morajo učne dejavnosti učečemu, ki v njih sodeluje, omogočiti doseganje pričakovanih učnih izidov.** Seveda te dejavnosti ne bodo omejene le na tiste učne izide, ki so definirani v učnem dogovoru, saj lahko učeči sodeluje tudi v dejavnostih, ki presegajo dogovorjene učne izide. Kljub temu pa je pomembno, da ima učeči zadostne priložnosti za napredek v znanju, veščinah in sposobnostih, ki se nanašajo na njegovo obdobje mobilnosti.

Učni dogovor in opis enot(e) učnih izidov, ki ga sporazum vsebuje, je vodilo za vse: za učitelja ali vodjo usposabljanja v gostiteljski instituciji in za učenca.

3.2.2 Ocenjevanje enot(e) učnih izidov

Ko je postopek učenja zaključen, mora učeči pokazati doseganje zahtevanih učnih izidov v skladu z učnim dogovorom in memorandumom o soglasju, v postopku ocenjevanja⁹. V obdobju mobilnosti lahko poteka eno ali več ocenjevanj glede na trajanje in na izvirni dogovor. Če ocenjevanje ne upošteva memorandumu o soglasju in učnega dogovora, ima domača institucija lahko težave pri vrednotenju in prepoznavanju kreditnih točk učečega.

3.2.3 Dokumentacija o doseženih učnih izidih

Ko je ocenjevanje zaključeno, je pomembno, da so njegovi izidi dokumentirani tako, da podpirajo ovrednotenje in prepoznavanje v domači instituciji ob vrnitvi učečega. Dokazila o doseženih učnih izidih so lahko različnih oblik:

- Uporaba standardiziranih ocenjevalnih tabel, v katere ocenjevalec zabeleži dosežke učečega.
- Pisna izjava ocenjevalca o popolnem ali delnem doseganju izidov itd.
- Ocene, pri čemer je pomembno, da obstaja skupno razumevanje ali mehanizem prevajanja med partnerskimi institucijami, saj imajo mnogi izobraževalni sistemi in usposabljanja zelo različne pristope k ocenjevanju.

⁹ Če želite izvedeti več o preučevanju in rešitvah poskusnih projektov ECVET na temo ocenjevanja, si lahko ogledate dokument Ocenjevanje učnih izidov: <http://www.ecvet-projects.eu/Documents/Note%20on%20assessment%20revised.pdf>

Uporaba dokumenta Europass mobility¹⁰ lahko poenostavi dokumentiranje doseženih učnih izidov učečega.

3.3 Po obdobju mobilnosti

ECVET po mobilnosti

V skladu z memorandumom o soglasju in z učnim dogovorom:

- ovrednotite kreditne točke učečih, ki so jih pridobili v tujini
- Prepoznajte kreditne točke učečih, ki so jih pridobili v tujini

Ko se učeči vrnejo v svojo domačo institucijo, so kreditne točke učečih ovrednotene in navsezadnje prepoznane. Različni načini vrednotenja in prepoznavanja kreditnih točk učečih glede na izobraževalni sistem, ki ga uporablja domača institucija, so navedeni spodaj.

Opomba: Čeprav ovrednotenje in prepoznavanje potekata šele po uspešnem zaključku mobilnosti, je pomembno razjasniti, na kakšen način bodo kreditne točke učečih ovrednotene in prepoznane, še preden se mobilnost začne (glejte poglavje 3.1). To mora biti jasno vsem: učečemu, učiteljem/vodjem usposabljanja, morda tudi ravnatelju šole, kot tudi pristojnim institucijam, ki so lahko vključene v ovrednotenje in prepoznavanje.

3.3.1 Različni pristopi k vrednotenju in prepoznavanju kreditnih točk

Jedro sistema ECVET tvori prepoznavanje kreditnih točk (glejte definicijo kreditnih točk).

Kreditne točke za učne izide (kredit) pomenijo niz učnih izidov posameznika, ki je bil ocenjen in ki ga je mogoče akumulirati k izobrazbi ali prenesti na druge učne »programe ali kvalifikacije«.

Priporočilo ECVET

Da je kredit lahko prepoznan v okviru izobrazbe, morajo biti učni izidi pomembni za dano izobrazbo. Na primer, malo verjetno je, da bo kredit za enoto o »projektiranju električnih tokokrogov« prepoznan za izobrazbo kuharja, medtem ko bo precej bolj verjetno prepoznan za izobrazbo, ki pripravlja na poklic električarja.

Med izobraževalni sistemi pa kljub temu obstajajo razlike glede razumevanja, kaj je pomembno za dano izobrazbo, in koliko prožnosti se sme dovoliti. V splošnem obstajajo naslednje tri razlike:

- Nekateri izobraževalni sistemi omogočajo majhno prožnost in zahtevajo, da morajo učni izidi ustrezati tistim, ki bi jih učeči dosegel v domačem sistemu, če naj bo kredit prepoznan. Z drugimi besedami, vsi učni rezultati, ki so definirani v opisu enote v domači državi, morajo biti zajeti v enoti, za katero je učeči dosegel kredit v tujini. To pomeni, da se od osebe pričakuje, da se je naučila enakih stvari, kot bi se jih naučila, če bi ostala v domači državi.

V mnogih izobraževalnih sistemih velja to za določene enote (elemente izobrazbe), npr. za jedrne enote, enote povezane z zdravjem in varnostjo, ali enote, ki se nanašajo na predpise, medtem ko je za druge enote mogoče zagotoviti večjo prožnost.

¹⁰ <http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/vernav/InformationOn/EuropassMobility.csp>

- Primerljivost med učnimi izidi različnih sistemov je pogosto težko identificirati. Zato je v nekaterih izobraževalnih sistemih **sprejeto, da učni izidi, ki so bili doseženi v tujih izobraževalnih sistemih, niso enaki, pač pa ekvivalentni/primerljivi**. To pomeni, da je oseba v tujini pridobila znanje in veščine, ki so potrebne za izvajanje enakih dejavnosti, kot bi se jih naučila doma, čeprav so podrobno znanje in veščine nekoliko drugačni (morda tudi zato, ker se končni izdelek ali postopek razlikujeta). Na primer, priprava mnogih kulinaričnih izdelkov se med državami nekoliko razlikuje.
- V nekaterih primerih je mogoče priznati kredit, tudi če se učni izidi, doseženi v tujini (v gostiteljski instituciji) **razlikujejo od učnih izidov, ki bi jih oseba dosegla v domači instituciji**. Pristojna institucija lahko presodi, da so učni izidi, čeprav so drugačni, pomembni za izobrazbo – ali natančneje: za poklic, na katerega le-ta pripravlja učečega. To je mogoče v izobraževalnih sistemih, ki učečim omogočajo izbiro med poljubnimi enotami in je mogoče enoto, ki sicer ni na voljo v domačem izobraževalnem sistemu, "uvoziti" in ovrednotiti kot eno od možnosti za izbiro. Na primer, učeči se lahko v tujini učijo o tehnologijah in/ali postopkih, ki jih njihova domača institucija ne ponuja.
- Navsezadnje včasih ni mogoče prepoznati kredita, če učni izidi niso ekvivalentni učnim izidom, ki jih pripravi domači izobraževalni sistem. Včasih pa je kljub vsemu mogoče **prepoznati** tak kredit kot **dodatni kredit** – poleg učnih izidov, ki so definirani v izobraževalnem standardu. V takih primerih oseba doseže polno izobrazbo in dodatno enoto, ki lahko omogoči dodano vrednost življenjepisu osebe pri iskanju zaposlitve.

3.3.2 Ovrednotenje kreditnih točk (kredita) učečih

Ovrednotenje učnih rezultatov pomeni postopek potrjevanja, da določeni ocenjeni učni izidi, ki jih je učeči dosegel, ustrezajo specifičnim izidom, zahtevanim za enoto ali za izobrazbo.

Priporočilo ECVET

V nekaterih izobraževalnih sistemih se postopek ovrednotenja ne loči od postopka prepoznavanja, kar pomeni, da sta oba postopka izvedena naenkrat, kot enotno dejanje. Kljub temu je konceptualno razlikovanje med obema postopkoma praktično tudi zato, ker v nekaterih sistemih ustrezata različnim zakonom in sta v pristojnosti različnih organov.

Ovrednotenje kredita učečih poteka, ko se učeči vrne v svojo domačo institucijo.

Temelji na izidih ocenjevanja. Učeči prinese v domačo institucijo dokazila o tem, da je ocenjevanje v gostiteljski instituciji potekalo po dogovoru. Ta dokazila opisujejo tudi, katere učne izide je učeči dosegel v primerjavi z opisom enote in v kakšnem obsegu jih obvlada.

Na podlagi teh dokazil domača institucija potrdi, v skladu z učnim dogovorom, ali je učeči 'opravil' – t.j. **ali je izpolnil pričakovanja** (v smislu učnih izidov), in če je temu tako, je kredit ovrednoten.

V praksi je to možno v več oblikah:

- Od učečega se pričakuje, da mu ne bo treba ponavljati nobenega tečaja/učne dejavnosti (to je minimalna oblika ovrednotenja).
- Učečega je mogoče izvzeti iz formativnega ocenjevanja. To pomeni, da je, na primer, na podlagi dokazila o uspešnem ocenjevanju naziv enote ali ocena za doseženo enoto zabeležena v prepisu ocen učečega.

- Uččega je mogoče izvzeti iz sumativnega ocenjevanja. To lahko pomeni, na primer, da je na podlagi dokazila o uspešnem ocenjevanju, enota, ki jo je učeči dosegel v tujini, zabeležena v prepisu ocen uččega kot v celoti dosežena enota.
- Učeči lahko pridobi dodatni kredit. To pomeni, da je, na primer, enota, ki jo je učeči dosegel v tujini, zabeležena v prepisu ocen uččega kot dodatni kredit, poleg kredita, ki ga je učeči dosegel doma.

Ko je kredit uččega, ki je bil dosežen v tujini, ovrednoten, pomeni to, da je bil **prenesen**. Šteje se, da je to element izobrazbe, ki jo učeči pridobiva. Po prenosu kredita bo učeči nadaljeval z nadgrajevanjem učnih izidov, ki jih je že dosegel, ter s pridobivanjem novega znanja, veščin in sposobnosti. Na ta način je kredit uččega **akumuliran**.

Kredit uččega je običajno zabeležen v prepisu ocen in po možnosti opisan s kreditnimi točkami ECVET. To pomeni, **da ima učeči dokument, ki opisuje, vsaj naslove že doseženih enot** glede na dano izobrazbo (dodan je lahko tudi kratek opis učnih izidov). Ko so enote učnih izidov, ki jih je učeči dosegel v tujini, zabeležene v prepisu ocen, je treba navesti tudi, da so bile dosežene v tujini. Akumulacija kredita uččega postane vidna tudi z dejstvom, da so novo dosežene enote učnih izidov dodane v izpis ocen.

3.3.3 Prepoznavna kredita uččih

Prepoznavna učnih izidov pomeni postopek atestiranja uradno doseženih učnih izidov preko podelitve enot izobrazbe.

Priporočilo ECVET

Prepoznavna je postopek, preko katerega so enote učnih izidov, ki so bile dosežene v tujini, uradno atestirane in podeljene.

Glede na izobraževalni sistem lahko prepoznavo izvede ista institucija, ki je izvedla ovrednotenje, ali pa druga institucija:

- Prepoznavna lahko avtomatično sledi ovrednotenju, če je, na primer, izvajalec poklicnega izobraževanja in usposabljanja obenem tudi pristojna institucija za podeljevanje enot in izobrazbe. Če je v takih primerih enota ovrednotena kot del sumativnega ocenjevanja, lahko izvajalec poklicnega izobraževanja in usposabljanja prepozna enoto s podelitvijo certifikata za enoto ali na drugačen način.
- Prepoznavna je lahko opravljena tudi nekaj časa po postopku ovrednotenja. Izvede jo lahko drug tip pristojne institucije, ki preveri in potrdi, da so bila upoštevana ustrezna pravila in šele takrat podeli enoto ali izobrazbo.

Priloga A: Vloge pristojnih institucij v sistemu ECVET

Izvleček iz dokumenta ECVET Vprašanja in odgovori.

Ta tabela prikazuje različne vloge, ki jih lahko imajo pristojne institucije v izobraževalnih sistemih (bela barva) in funkcije, ki jih imajo v zvezi s sistemom ECVET (svetlo modra barva). Nekatere funkcije (temno modra) se nanašajo na izvajanje sistema ECVET, prisotne pa so tudi v izobraževalnih sistemih.

Tabela prikazuje, na primer, da so institucije, ki so pristojne za oblikovanje izobraževanja, običajno pristojne za opis izobraževanja v smislu enot učnih izidov in njihovih opisov v smislu kreditnih točk ECVET. Kljub temu pa lahko te institucije prenesejo to funkcijo na druge pristojne institucije.

Tabela omogoča osebam, ki so zadolžene za vzpostavitve okvirja za izvajanje sistema ECVET, da razjasni »kdo je zadolžen za kaj« v zvezi s sistemom ECVET in v zvezi z njihovimi sistemi.

Za primer, kako je mogoče uporabljati to tabelo v okviru partnerstev ECVET, si oglejte primer projekta Recomfor spodaj.

Funkcije zasnovane		Funkcije realizacije				
Zasnova izobraževanja	Zasnova formalnih ali neformalnih programov	Zasnova postopkov ocenjevanja/ vrednotenja	izvajanje formalnega ali neformalnega programa	Ocenjevanje učnih izidov (formalnega, neformalnega ali informalnega)	Ovrednotenje učnih izidov (formalnega, neformalnega ali informalnega)	Certifikacija/priznavanje učnih izidov (vključno z dodelitvijo izobrazbe, certifikata, diplome ...)
Zagotavljanje kakovosti (tako v sistemih izobraževanja kot v zvezi s sistemom ECVET): informacije, vodenje, dokumentiranje in komuniciranje						
Podporna funkcije (tako v sistemih izobraževanja kot v zvezi s sistemom ECVET): informacije, vodenje, dokumentiranje in komuniciranje						
Uporaba sistema ECVET za akumuliranje in prenos						
Zasnova elementov ECVET						
Opis izobraževanja v smislu enot učnih izidov	Povezava med enotami učnih izidov in formalnim ali neformalnim programom	Povezava med postopki ocenjevanja / ovrednotenja, doseganjem enot učnih izidov in podelitvijo povezanih točk ECVET	Praktična uporaba učnih izidov in kredita za mobilnost	Vzpostavitev učnih dogovorov	Beleženje ocenjenih učnih izidov in kredita v osebni prepis	Prepoznavanje učnih izidov in postopek za upoštevanje kredita pri podelitvi izobrazbe (tj. prenos in akumulacija)
Dodelitev kreditnih točk ECVET izobraževanju in enotam				Ocenjevanje učnih rezultatov in podeljevanje ustreznega kredita	Vrednotenje učnih izidov in ustreznega kredita	
					Podajevanje ustreznih točk ECVET učečemu	
Vzpostavitev memorandumov o soglasju						
(vsi udeleženci so lahko v vzpostavitve memorandumov o soglasju vključeni neposredno ali po zastopniku)						
Upravljanje financiranja Izobraževalni sistem		Funkcije ECVET				

Priloga B: Seznam za preverjanje za uporabo sistema ECVET za nadnacionalno mobilnost

Ta seznam za preverjanje lahko vključene pristojne institucije uporabljajo kot temelj za pregled uporabe sistema ECVET za mobilnost. Osredinja se na ključne vidike uporabe sistema ECVET za mobilnost, mogoče pa ga je tudi nadalje razširiti ali prilagoditi.

Pred obdobjem mobilnosti:

- Katere so funkcije, vključno z ovrednotenjem in prepoznavo učnih izidov, ki jih pokrivajo pristojne institucije, vključene v partnerstvo?
- Katere druge institucije moramo vključiti za zagotavljanje prenosa kredita?
- Ali je bil podpisan memorandum o soglasju?
- Je bila identificirana enota/so bile identificirane enote učnih izidov za mobilnost?
- Ali je jasno, kako se ta enota/te enote navezuje(jo) na učne izide za izobrazbo, ki jo učeči pridobiva?
- Ali gostiteljska institucija soglašča s pripravo učečega na doseganje teh učnih izidov?
- Ali so učni izidi povezani s kriteriji ocenjevanja?
- Ali gostiteljska in domača institucija razumeta kriterije ocenjevanja?
- Ali obstaja zaupanje, da bodo kriteriji ocenjevanja uporabljeni za ocenjevanje v skladu s standardom najvišje kakovosti?
- Ali je jasno, kako bo kredit učečih validiran in prepoznan? Ali se učeči zaveda, na kakšen način bo to izvedeno?
- Ali obstaja dogovor, kako bo gostiteljska institucija dokumentirala izid ocenjevanja (ocenjevalna tabela, pisna izjava, ter v katerem jeziku/katerih jezikih)?
- Ali so učeči, domača in gostiteljska institucija podpisali učni dogovor? Ali učni dogovor identificira učne izide, ki jih je potrebno doseči, na kakšen način bodo le-ti ocenjeni in kako bo kredit učečega ovrednoten in prepoznan?

V obdobju mobilnosti:

- Ali učeči sodeluje v učnih dejavnostih, ki so pomembne za doseganje učnih izidov?
- Ali so učiteljem/ocenjevalcem znani učni izidi, ki naj bi jih učeči dosegel?
- Ali se ocenjevalcem znani kriterij za ocenjevanje, ki naj bodo uporabljeni za ocenjevanje učečega? Ali vedo, kako morajo dokumentirati izid ocenjevanja za domačo institucijo?
- Ali je bil v času ocenjevanja upoštevan učni dogovor?
- Ali je učeči prejel dokazilo o svojem ocenjevanju, na podlagi katerega bo njegov kredit lahko ovrednoten in prepoznan?

Po obdobju mobilnosti:

- Ali je na podlagi dokazila o ocenjevanju učečega učeči dosegel pričakovane učne izide?
- Če je tako, ali je bil njegov kredit ovrednoten (ali prepoznan) v skladu z učnim dogovorom?
- Ali je bil kredit za enote učnih izidov, pridobljene v tujini, zabeležen v prepisu ocen učenca?

Pred mobilnostjo

V obdobju mobilnosti

Po mobilnosti

PRIMER 1

Mobilnost Rose, ki se pripravlja na pridobitev izobrazbe v turističnem sektorju (organizator turizma) na Finskem Na podlagi izkušenj s testnim projektom sistema ECVET M.O.T.O

Vzpostavite partnerstvo

V okviru širšega soglasja med nacionalnimi pristojnimi institucijami, ki so zadolžene za izobraževanje, je finska šola za poklicno izobraževanje in usposabljanje razvila partnerstvo s šolo za poklicno izobraževanje in usposabljanje na Islandiji. To širše partnerstvo sta zasnovala Nacionalni svet za izobraževanje na Finskem ter islandsko Ministrstvo za šolstvo skupaj z drugimi nacionalnimi institucijami (iz Italije in Avstrije), ki so sodelovali v projektu M.O.T.O.

Na Finskem je šola za poklicno izobraževanje in usposabljanje pristojna za vrednotenje in prepoznavo kredita učečih. Na Islandiji pa je bil poleg šole za poklicno izobraževanje in usposabljanje kot partnerska institucija pomemben tudi delodajalec,

Podpis memorandum o soglasju

Obe šoli za poklicno izobraževanje in usposabljanje podpišeta memorandum o soglasju, ki med drugim določa zahteve za ocenjevanje, vrednotenje in prepoznavo učnih izidov, doseženih v tujini za vsako šolo za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter zagotavljanje kakovosti, ki ga uporablja vsaka od institucij ¹¹.

Določite enote učnih izidov

Rosa bo odšla na obdobje mobilnosti na Islandijo. Na Islandiji bo dosegla učne izide, ki ustrezajo enoti izobrazbe, ki jo pridobiva doma, z naslovom Izvajanje turističnih storitev. Učni izidi za to enoto so opisani v učnem dogovoru.

Na Islandiji se bo Rosa učila o tem poklicu. Učila se bo v konjeniškem centru, kjer bo sodelovala pri različnih dejavnostih, vključno z oskrbo konj (med 30 do 60 živali). Stranke bo vodila na vodene ogleda. Rosa je v preteklosti že delala s konji, zato izpolnjuje predpisane pogoje za polno sodelovanje pri teh dejavnostih.

Mobilnost bo trajala tri teden.

Razpravljajte o ravni in oceni učnih izidov

Memorandum o soglasju navaja splošna pravila za ocenjevanje v obdobju mobilnosti. Za finske študente v tujini določa naslednje:

Za izvajanje učenja ob delu v drugi državi učitelj v državi gostiteljici ob koncu obdobja učenja ob delu organizira ocenjevalno razpravo, v kateri sodeluje učenec, predstavnik delovnega mesta ali inštruktor dela ter kontaktna oseba ali učitelj poklicnega izobraževanja in usposabljanja iz institucije za poklicno izobraževanje in usposabljanje v državi gostiteljici.

Učni dogovor vsebuje ocenjevalno tabelo, ki obenem identificira kriterije ocenjevanja za vse učne izide. Rosino doseganje izidov bo ocenjeno na podlagi uporabe teh kriterijev v času razprave med navedenimi tremi osebami. To je tudi v skladu s finskim pristopom ocenjevanja učečih.

11 Izpolnjen memorandum o sodelovanju najdete na spletni strani pilotnih projektov ECVET-a – pojdite na 'več informacij': <http://ecvet-projects.eu/Projects/ProjectDetail.aspx?id=11>

Razjasnite, kako bodo učni izidi ovrednoteni in prepoznani

Prek te izkušnje bo Rosa osvojila zelo specifično znanje in veščine, ki so še posebej povezana z jahanjem in vzrejo konj. To znanje in veščine pa niso izrecno navedene v izobrazbi, ki jo pridobiva doma. Razvila bo tudi bolj splošne kompetence, ki se nanašajo na razvoj in izvajanje turističnih storitev. Te kompetence so izrecno navedene za izobrazbo, ki jo pridobiva na Finskem, zato bo lahko akumulirala kredit za te učne izide.

Če bo Rosa ocenjena pozitivno, bo pridobila enoto **Izvajanje turističnih storitev**. To bo zabeleženo tudi v njenem prepisu ocen in pridobila bo kreditne točke, ki ustrezajo tej enoti.

Podpišite učni dogovor

Ko so dogovorjene vse podrobnosti v zvezi z mobilnostjo, Rosa podpiše učni dogovor v domači instituciji. Vzame ga s seboj v gostiteljsko institucijo, kjer dokument ob njenem prihodu podpišejo.

Sodelujte v učnih dejavnostih za pripravo na določene učne izide

Kot pričakovano, Rosa sodeluje pri različnih dejavnostih v konjeniškem centru. Skrbi za konje in obenem upošteva varnostne predpise (eden od učnih izidov, ki jih mora doseči). Turiste vodi v angleškem jeziku (tudi jezikovne spretnosti in znanje so med učnimi izidi, ki jih mora doseči) in vljudno streže strankam ob upoštevanju njihovega kulturnega ozadja (kar je prav tako navedeno med učnimi izidi) itd.

Rosa je seznanjena z učnimi izidi, za katere se pričakuje, da jih bo dosegla in po potrebi lahko prosi, da ji inštruktor za delo omogoči dodatno delo/razvoj na določenem področju, ki ga mora še razviti.

Ocenite, katere učne izide je učeči dosegel

Po pričakovanjih imajo ob koncu obdobja mobilnosti inštruktor za delo, učitelj poklicnega izobraževanja in usposabljanja iz islandske šole in Rosa ocenjevalno razpravo. Razpravo usmerja ocenjevalna tabela v učnem dogovoru. Rosa mora najprej oceniti svojo uspešnost v zvezi z različnimi učni izidi. Predstavniki podjetja prav tako oceni njeno uspešnost, nato pa vsi trije razpravljajo o teh izidih.

Na podlagi razprave učitelj poklicnega izobraževanja in usposabljanja iz gostiteljske institucije potrdi izid ocenjevanja.

Med razpravo ugotovijo, da manjši del učnih izidov ni bil zares dosežen, saj Rosa ni sodelovala v povezanih dejavnostih – to se nanaša predvsem na učne izide, povezane z uporabo virov na delovnem mestu. Zato ti učni izidi ostanejo neocenjeni.

Zagotovite dokazila o ocenjevanju

Rosina samoocena, ocena, ki jo je podal inštruktor za delo in ocena učitelja poklicnega izobraževanja in usposabljanja so zabeležene v enotno ocenjevalno tabelo, ki je priložena učnemu dogovoru, ki ga bo Rosa vzela s seboj v svojo domačo institucijo.

Ovrednotite kredit učečih

Ko se bo Rosa vrnila v svojo domačo institucijo, si bo njen učitelj ogledal ocenjevalno tabelo in potrdil, da je dejansko dosegla učne izide, ki so zahtevani za enoto **Izvajanje turističnih storitev**.

Kljub temu, da nekaterih učnih izidov ni dosegla (zaradi pomanjkanja priložnosti), domača institucija ta manjko upošteva kot manjši del enote, ki tako Rosi ne prepreči doseganja enote.

Prepoznajte kredit učečih

Enota **Izvajanje turističnih storitev** je zabeležena v Rosinem prepisu ocen, skupaj z oceno, ki jo je dobila (odlično). Podeljene so ji tudi kreditne točke, ki ustrezajo tej enoti.

Na podlagi izkušenj s projektom ECVET ITP MOVET¹²
(Moduli za poklicno izobraževanje in usposabljanje v Evropi)

Vzpostavite partnerstvo

V okviru projekta s 15 partnerji v Nemčiji, na Finskem in Danskem so poklicne šole v Münchnu (Nemčija), Poriju (Finska) in Köbenhavnu (Danska) razvile tri module (enote) za začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje (IVET) v kovinski industriji za izobrazbo mehatronik oz. tehnik avtomatike. Za nemški konzorcij je bilo tesno partnerstvo med dvojnimi partnerji na eni strani, Berufsschule für Fertigungstechnik (poklicna šola za inženirstvo kovinarstva), na drugi strani pa med podjetji BMW, MTU aero engines in SWM Stadtwerke München, bistvenega pomena. Tri šole za poklicno izobraževanje in usposabljanje so imele večletne izkušnje z izmenjavo študentov še preden so se pridružile sistemu ECVET. Za izvedbo modulov IVET so se vse tri šole povezale z lokalnimi podjetji za obiske in/ali interno usposabljanje.

Določite enote učnih izidov

Yvonne se bo udeležila dveh nadnacionalnih obdobij mobilnosti, od katerih bo vsako trajalo po tri tedne. V Köbenhavnu se bo udeležila večnacionalnega modula za hidravliko. V Poriju bo dosegla učne izide tehnologije IT-BUS. Obe temi sta vključeni v nacionalne učne načrte za mehatronike/tehnike avtomatike v Nemčiji, na Finskem in na Danskem. Poleg nadnacionalnih učnih obdobij, bo Yvonne sodelovala tudi v nemški enoti za programirljiv logični nadzor. Tu bo ena izmed učencev gostiteljev. Vsako enoto učnega načrta imajo v programu tako lokalni kot gostujoči študentje. Izvedba usposabljanja, ki študente pripravlja na pridobitev teh enot, se razlikuje, v splošnem pa vključuje dvotedensko obdobje učenja v šoli in enotedensko učenje v podjetju. Vse enote so ocenjene preko končnega ocenjevanja (pisni preizkus, prikaz veščin in tehnična razprava).

Postopek identifikacije teh enot učnih izidov se je začel s primerjavo treh nacionalnih učnih načrtov. Šole za poklicno izobraževanje in usposabljanje so imele predhodno znanje o posebnih kompetencah v poučevanju na različnih tehničnih področjih. Poleg tega se je bilo potrebno dogovoriti in zagotoviti raven pričakovanih učnih izidov. V ta namen je bil razvit instrument, imenovan taksonomska tabela ali TaxonomyTable (TaxTab)¹³

Razpravljajte o ravni in oceni učnih izidov

Razvijanje skupnih enot učnih izidov vključuje različne ravni razprave. Od prvotnega osnutka do razdelanega opisa vseh učnih izidov na podlagi umestitve v orodju TaxTab. Orodje TaxTab omogoča transparentnost v zvezi z ravno kognitivnih postopkov in tipov znanja, povezanih z veščinami in sposobnostmi. O vseh dokumentih (opis učnih rezultatov, TaxTab, časovni raspored za modul) razpravljajo in jih vrednotijo sodelujoči partnerji, predvsem napotne in gostiteljske šole in podjetja. Ustrežajoče naloge za ocenjevanje in kriterije je treba razvijati vzporedno

Razjasnite, kako bodo učni izidi ovrednoteni in prepoznani

Prek te izkušnje bo Yvonne dosegla nekatera zelo specifična znanja in veščine tehnologije avtomatike. Ta znanja in veščine so izrecno navedene v izobrazbi, ki jo pridobiva doma. Razvila bo tudi bolj splošne kompetence s področja osebnih in socialnih kompetenc ter jezikovne spretnosti in znanja. Vsi moduli so izvedeni v angleškem jeziku. Če bo Yvonne ocenjena pozitivno, bo dosegla enoti **Hidravlika in tehnologija IT-BUS** kot nadnacionalni enoti in **Programirljiv logični nadzor** kot nacionalno enoto. To bo zabeleženo tudi v certifikatu Europass in dokumentirano v drugih posebnih certifikatih. Prepozna, ki jo bo prejela za na podlagi učnega načrta v podjetju, pomeni, da ji ni treba ponavljati teh enot v okviru usposabljanja v podjetju.

¹² Za več informacij o tem projektu si oglejte opis podatkovne baze Adam in spodnje povezave: http://www.adam-europe.eu/pri/7093/project_7093_en.pdf.

¹³ Glejte <http://www.gomovet.eu> za podrobnosti.

Podpis
memoranduma o
soglasju

Yvonne in vse tri šole za poklicno izobraževanje in usposabljanje (v Nemčiji pa podjetja) podpišejo memorandum o soglasju, ki med drugim določa zahteve za ocenjevanje, validacijo in prepoznavo rezultatov učenja, doseženih v tujini. Šole za poklicno izobraževanje in usposabljanje zagotavljajo kakovost z vključevanjem konsistentnosti v ravni rezultatov učenja v instrument TaxTab¹⁴.

Sodelujte v
učnih
dejavnostih za
pripravo na
določene učne
izide

Kot pričakovano, Yvonne sodeluje v usposabljanju in se pripravlja na tri enote; na eno enoto se pripravi doma v vlogi gostiteljice tujim študentom na svoji šoli za poklicno izobraževanje in usposabljanje, dve enoti pa potekata v tujini, kjer je sama gostja v partnerskih institucijah.

Sodeluje v organiziranem učenju v šoli in na podjetjih. Upošteva kulturni program v tuji državi, sodeluje pri športnih aktivnostih in obiskuje zgodovinske kraje in kulturne prireditve. V mladinskem hotelu skupaj z drugimi tujimi študenti poskrbi za dnevno stregbo in organizira večerne prostočasne dejavnosti.

Yvonne je seznanjena z učnimi izidi, za katere se pričakuje, da jih bo dosegla in po potrebi lahko prosi, da ji učitelji omogočijo dodatno delo in učenje na določenem področju, ki ga mora še razviti.

Ocenite, katere
učne izide je
učeči dosegel

Po pričakovanjih ob koncu obdobja mobilnosti učitelj poklicnega izobraževanja in usposabljanja iz šole gostiteljice, vodja usposabljanja v podjetju (če je na voljo) in Yvonne izvedejo ocenjevanje usvojenih znanj. Ocenjevanje ima tri dele: krajši pisni preizkus v šoli, prikaz veščin/naloga iz programiranja v podjetju in tehnična razprava na koncu. Obstaja tudi možnost sodelovanja kot gost opazovalec za osebe iz napotne institucije (npr. vodja usposabljanja v podjetju iz Münchna).

Učitelj poklicnega izobraževanja in usposabljanja iz šole gostiteljice (in vodja usposabljanja v podjetju) potrdi izid ocenjevanja. Yvonne prejme certifikat in mobilnost Europass.

Zagotovite dokazila o
ocenjevanju

Yvonnin prikaz veščin (programska datoteka), njen pisni preizkus, ocenjevanje, ki ga je opravil učitelj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (in, če je primerno, tudi ocenjevanje, ki ga je opravil vodja usposabljanja v podjetju) so dokumentirani in priloženi učnemu dogovoru, ki ga bo Yvonne vzela s seboj v svojo domačo institucijo.

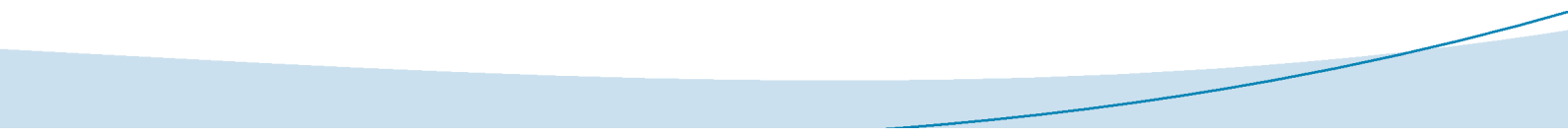
Ovrednotite kredit
učecih

Ko se bo Yvonne vrnila v svojo domačo institucijo (v šolo za poklicno izobraževanje in usposabljanje in v podjetje), si bosta njen učitelj in vodja usposabljanja v podjetju ogledala dokumente v zvezi z ocenjevanjem in certifikat ter potrdila, da je dejansko dosegla učne izide, ki so zahtevani za enoti **Hidravlika** in **Tehnologija IT-BUS** ter za enoto **Programirljiv logični nadzor, ki se je je udeležila doma**.

Prepoznajte kredit
učecih

Enote **Hidravlika** in **Tehnologija IT-BUS** ter **Programirljiv logični nadzor** so zabeležene v Yvonnin prepis ocen skupaj s prejeto oceno (če je to primerno).

(Ker Nemčija nima izdelanega kreditnega sistema, Yvonne ni mogoče podeliti kreditnih točk.)

Spis 2011.3481			
Uporaba sistema ECVET za geografsko mobilnost – II.del priročnika za uporabnike sistema ECVET			
Langue	Numéro de catalogue	ISBN-13	DOI
EN	NC-30-11-127-EN-N	978-92-79-20236-0	10.2766/15632

Education and Culture

ISBN 978-92-79-20236-0

9 789279 202360